

Spis treści

Przedmowa	9
1. Transport jako przedmiot badań ekonomicznych	11
1.1. Podstawowe pojęcia związane z transportem	11
1.2. Klasyfikacja transportu	12
1.3. Miejsce badań transportowych w naukach ekonomicznych	17
1.4. Specyfika praw ekonomicznych w transporcie	20
1.5. Zakres badań ekonomiki transportu	22
1.5.1. Zakres przedmiotowy ekonomiki transportu	24
1.5.2. Zakres podmiotowy ekonomiki transportu	25
1.5.3. Zakres problemowy ekonomiki transportu	25
1.6. Metodologia ekonomiki transportu	26
1.7. Podział badań transportowych między dziedziny nauki	27
2. Ekonomiczne i pozaekonomiczne determinanty działalności transportowej	31
2.1. Czynniki produkcji w transporcie	31
2.2. Infrastruktura transportu – pojęcie i części składowe	34
2.3. Cechy infrastruktury transportu	35
2.4. Metody oceny stanu infrastruktury transportu	38
2.5. Finansowanie rozwoju infrastruktury transportu	41
2.6. Zatrudnienie w transporcie	51
2.7. Ekologiczne aspekty transportu	54
3. Transport jako dział gospodarki narodowej	63
3.1. Znaczenie i funkcje transportu w gospodarce	63
3.2. Kapitałochłonność, majątkochłonność i pracochłonność transportu	65
3.3. Transportochłonność gospodarki narodowej	67
3.4. Wpływ transportu na funkcjonowanie produkcji	69
3.5. Usługi transportowe w pobudzaniu rozwoju gospodarczego	72
3.6. Udział transportu w tworzeniu i podziale produktu krajowego brutto	75
3.7. Analiza powiązań transportu z budżetem państwa	77
3.8. Wpływ transportu na bilans płatniczy kraju	80
3.9. Transport jako element gospodarki przestrzennej	84
3.9.1. Czynniki lokalizacji produkcji	84
3.9.2. Transport a rozmieszczenie osadnictwa	88

4. Popyt na usługi transportowe.....	91
4.1. Istota i źródła potrzeb transportowych.....	91
4.2. Klasyfikacja potrzeb transportowych (systematyzacja).....	95
4.3. Metody badania potrzeb transportowych.....	98
4.4. Postulaty przewozowe.....	105
4.5. Czynniki kształtujące popyt na usługi transportowe.....	113
4.6. Wahanie wielkości popytu na usługi transportowe.....	115
4.7. Elastyczność popytu na usługi transportowe.....	117
4.8. Zaspokajanie potrzeb transportowych przez motoryzację indywidualną.....	120
5. Podaż usług transportowych.....	124
5.1. Cechy działalności transportowej.....	125
5.2. Mierniki produkcji transportowej.....	127
5.3. Potencjał i zdolność transportowa.....	129
5.4. Proces transportowy i jego elementy.....	131
5.5. Spedycja jako organizowanie procesu transportowego.....	136
5.6. Usługi transportowe w systemach logistycznych.....	143
6. Przedsiębiorstwa transportowe.....	154
6.1. Przedsiębiorstwo transportowe jako podstawowa jednostka gospodarcza.....	154
6.2. Cele działalności przedsiębiorstw transportowych.....	157
6.3. Zasoby przedsiębiorstw transportowych.....	160
6.4. Metody wyceny wartości przedsiębiorstwa.....	161
6.5. Źródła finansowania rozwoju przedsiębiorstw transportowych.....	166
6.6. Zarządzanie przedsiębiorstwem transportowym.....	169
6.7. Strategie konkurencji i rozwoju przedsiębiorstw transportowych.....	172
6.7.1. Strategie rozwoju przedsiębiorstwa.....	172
6.7.2. Strategie konkurencji w przedsiębiorstwach transportowych.....	177
6.8. Marketing usług transportowych.....	184
6.9. Adaptacja przedsiębiorstw transportowych do warunków funkcjonowania na wewnętrznym rynku Unii Europejskiej.....	193
7. Rynek usług transportowych.....	201
7.1. Istota rynku usług transportowych.....	201
7.2. Funkcje rynku usług transportowych.....	204
7.3. Rodzaje rynków transportowych.....	206
7.4. Podmioty i struktury organizacyjne rynku transportowego.....	210
7.5. Ingerencja państwa w funkcjonowanie rynków transportowych.....	214
7.6. Deregulacja i liberalizacja rynku usług transportowych.....	219
7.7. Wpływ globalizacji na rynki transportowe.....	230
8. Konkurencja w transporcie.....	238
8.1. Pojęcie i rodzaje konkurencji.....	238
8.2. Narzędzia walki konkurencyjnej.....	248

8.3. Czynniki natężenia konkurencji w sektorze transportu	251
8.4. Skutki konkurencji w transporcie	255
8.5. Regulacja warunków konkurencji w transporcie	256
8.5.1. Ustanowienie zasad uczciwej konkurencji i zakresu pomocy państwa dla przedsiębiorstw transportowych	257
8.5.2. Ujednolicanie norm technicznych, socjalnych i fiskalnych konkurencji	264
8.5.3. Harmonizacja obciążeń kosztami użytkowania infrastruktury oraz kosztami zewnętrznymi	279
8.6. Czynniki konkurencyjności przedsiębiorstw transportowych	284
8.7. Konkurencyjność polskich przewoźników na rynku europejskim	289
9. Koszty w transporcie	294
9.1. Podstawowe pojęcia rachunku kosztów i zakres analizy kosztów w transporcie	294
9.2. Koszty własne produkcji usług transportowych	298
9.3. Ewidencja kosztów własnych w przedsiębiorstwach transportowych	300
9.4. Koszty w układzie rodzajowym	300
9.5. Koszty według typu działalności i miejsc ich powstawania	305
9.6. Koszty w układzie kalkulacyjnym	306
9.7. Koszty stałe i zmienne	308
9.8. Koszty jednostkowe przeciętne	311
9.9. Koszty krańcowe	314
9.10. Koszty świadczenia usługi transportowej i koszty zaspokajania potrzeb transportowych	318
9.11. Koszty społeczne działalności transportowej	319
10. Ceny usług transportowych	322
10.1. Podstawy teorii cen w transporcie	322
10.2. Rodzaje cen w transporcie	326
10.3. Pojęcie taryfy i rodzaje taryf	329
10.4. Podstawy ustalania taryf	332
10.4.1. Systemy taryfowe	332
10.4.2. Różnicowanie stawek taryfowych (różniczka pionowa i pozioma)	333
10.5. Taryfy w transporcie międzynarodowym	336
10.6. Kierunki ewolucji systemów cenowych w transporcie	342
11. Rachunek ekonomiczny w transporcie	345
11.1. Definicja, podstawy i rodzaje rachunku ekonomicznego w transporcie	345
11.2. Specyfika rachunku ekonomicznego w transporcie	347
11.3. Zakres zastosowania rachunku ekonomicznego w przedsiębiorstwach transportowych	349
11.4. Rachunek ekonomiczny w działalności bieżącej przedsiębiorstwa transportowego	351

11.4.1. Rachunek zysków i strat.....	352
11.4.2. Bilans firmy	355
11.4.3. Analiza przepływów finansowych.....	358
11.4.4. Ekonomiczne wskaźniki oceny przedsiębiorstwa	361
11.5. Rachunek ekonomiczny w działalności inwestycyjnej.....	367
11.5.1. Inwestycje w transporcie i ich rodzaje.....	367
11.5.2. Płaszczyzny oceny projektów inwestycyjnych.....	369
11.5.3. Ocena finansowa i ekonomiczna opłacalności inwestycji	371
11.5.4. Analiza opłacalności budowy autostrady – przykład badania opłacalności finansowej i ekonomicznej projektu inwestycyjnego w transporcie	379
12. Polityka transportowa i problemy integracji polskiego transportu z europejskim systemem transportowym	386
12.1. Istota polityki transportowej.....	386
12.2. Podmioty i przedmioty polityki transportowej.....	387
12.3. Cele i narzędzia polityki transportowej.....	390
12.4. Polityka transportowa Unii Europejskiej.....	392
12.5. Problemy integracji polskiego systemu transportowego z pozostałymi krajami Unii Europejskiej	402
12.5.1. Dostosowanie funkcjonowania polskiego transportu do norm i zasad obowiązujących w Unii Europejskiej.....	402
12.5.2. Dostosowanie infrastruktury polskiego transportu do wymagań europejskich.....	407
12.6. Polityka transportowa Polski na lata 2006–2025	413
Załączniki	
1. Polska klasyfikacja działalności – transport	418
2. Układ docelowy autostrad i dróg ekspresowych w Polsce.....	420
Bibliografia	422
Spis tabel	432
Spis rysunków	434